

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona V/2:	Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji odborných kompetencí žáků středních škol
Číslo šablony:	VY_52_INOVACE_ODV_818
Předmět:	Odborný výcvik
Tematický okruh:	Prodej zboží základních sortimentních skupin
Autor, spoluautor:	Zdeňka Mezerová
Název DUMu:	Luštěníny
Pořadové číslo DUMu:	06
Stručná anotace:	Cílem výukového materiálu je seznámení a ukázka luštěníny žákům v prodeji, seznámení s manipulací, ošetřováním a skladováním zboží.
Ročník:	I.
Obor vzdělání:	66-41-L/01 Obchodník
Metodický pokyn:	Žáci použijí pracovní list, vypracují test.
Výsledky vzdělávání:	Žák dodržuje metody hodnocení jakosti významné z hlediska potřeb praxe. Skladuje a ošetřuje zboží, uplatňuje zásady hygienické praxe.
Vytvořeno dne:	9. 3. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

LUŠTĚNINY

JAKÝ MAJÍ VÝZNAM LUŠTĚNINY?

- ✘ Luštěniny obsahují bílkoviny, tuk, vodu, vitamíny, minerální látky - P, Ca, Fe, K, Mg. vitamíny, celulózu, uhlovodany.

Pokrmy mají vysokou kalorickou hodnotu.

LUŠTĚNINY

Domácí - hrách, fazole, čočka
sója, podzemnice olejná, cizrna

Krmné - bob, peluška, vikev

Cizí -

JAKÉ ZNÁTE DRUHY LUŠTĚNIN?

Do prodeje přichází luštěniny domácí a cizí.

Domácí luštěniny: hrách

- ✗ dle velikosti - velkozrnný, drobnozrnný
- ✗ dle tvaru - celý, půlený
- ✗ dle barvy - zelený, žlutý
- ✗ dle úpravy - loupaný, neloupaný, předvařený

Tržní druhy: čerstvý, sušený, loupaný, půlený, předvařený, sterilizovaný, mražený.

Použití: polévky, kaše, pyré, přímá konzumace

DOMÁCÍ LUŠTĚNINY

Fazole: 20 druhů - liší se barvou - bílé, černé, červenofialové, žluté, zelené, tvarem - ledvinkovitý, kulatý, velikostí zrn - velkozrnné, střední, malozrnné.

Tržní druhy: sterilizované, sušené, předvařené, Mungo, Adzuki, Bio fazole, fazole máslové, marinované (saláty).

Použití: polévky, kaše, saláty.

DOMÁCÍ LUŠTĚNINY

Čočka - má vysoký obsah nerostných látek – železa, vápníku.

Tržní druhy: červená čočka, žlutohnědá až tmavohnědá.

Použití: do polévek, pyrů, do salátů.

Balení: v sáčkích 500g

CIZÍ LUŠTĚNINY

- × Zařazujeme sem: sójové boby, podzemnici olejnou, cizrnu. Sójové boby mohou být zelené, bílé. Obsahují bílkoviny, vitamíny B, E, nerostné látky (P, Ca, Fe, MG), vlákninu, nenasycené kyseliny. Výrobky ze sóji: sójová mouka (hladká hrubá), sójové vločky, cukrovinky, koláčová těsta, sójový olej, sójová omáčka, mléko a jogurty – ochucené, neochucené, tofu (přírodní, uzené), sójové maso, sójové výhonky, sójová pasta.

Joya SOYA
Schoko Drink
Natur
Vanille
Cuisine

Joya SOYA
Natur
Vanille

ALNATURA
Soja
Driuk
Vanille

ALNATURA
Soja
Driuk
Natur

Sójový nápoj
NATURAL
ZAJIČ
Sójový nápoj
NATURAL
bez laktózy
bezlepkový
400 g (4l)

Sójový nápoj
PLUS+
ZAJIČ
Sójový nápoj
PLUS+
bez laktózy
bezlepkový
350 g (3.5l)

Mul
Sójový nápoj

Kalma
SOJAGURT
S PRÍCHUTÍ ČOKO A OVOCE
VEGA VITAL
Sojanéza
PŘIROZENÉ BEZ CHOLESTEROLU
ČEŠTĚ ZDRAVÍ ZELENOU
100% OMEGA 3
12% VLÁKNINY

naturvia
Bio Tofu
Strips
e 180 g

Druid
soja
800g

Sójové
kostky
49% BÍLKOVIN
16% VLÁKNINY
10% TUKU

Sójové
plátky
VLÁKNINA 27%
OBSAH TUKU 2%
CHOLESTEROL < 0,0002%
PŘIROZENĚ BEZLEPKOVÝ
BEZ PŘIDANÉ SOLI
PŘI PŘÍPRAVĚ POUŽÍVÁME
PŘÍRODNÍ RÍANSKÝ TYROBEK
NEKVALIFIKOVANÝ NA
KVALIFIKOVANÝ NA

Kalma
Dobáčky
sojový syreček
150g
100% rostlinná
čokoládová 40%
omega 3 44%
175g (100ml) 11
100ml 11
chuť masa, síla přírody
Dobáčky

Druid
soja
500g

BONAVITA
Sójový
granule
VLÁKNINA 27%
OBSAH TUKU 2,2%
CHOLESTEROL < 0,0002%
PŘIROZENĚ BEZLEPKOVÝ
BEZ PŘIDANÉ SOLI
8 x proť soja

BONAVITA
Sójové
nudličky
VLÁKNINA 27%
OBSAH TUKU 2,2%
CHOLESTEROL < 0,0002%
PŘIROZENĚ BEZLEPKOVÝ
BEZ PŘIDANÉ SOLI
8 x proť soja

Kalma
Starinka
sojová
130g

STARS

STARS

SOJOVÝ SYREČEK

CIZÍ LUŠTĚNINY

- × Podzemnice olejná – získáváme podzemnicový olej.
- × Arašídy - plody podzemnice olejné.
Do prodeje přichází syrové, pražené, solené, s cukrovou polevou, v čokoládě.

CIZÍ LUŠTĚNINY

- × Cizrna
- × Odrůda hrachu římského, nažloutlá až načervenalá semena.

Balení: v sáčkích - 0,5 kg

Použití: kaše, pyré.

SKLADOVÁNÍ LUŠTĚNIN

- ✘ Luštěniny skladujeme v suchých, vzdušných, tmavých a dobře větratelných skladech. Zboží ukládáme odděleně od zboží s výrazným pachem, chráníme ho před živočišnými škůdci (např. obaleč luskový, který způsobuje červivost zrna nebo zrnkokaz, který způsobuje muškovitost zrna) a slunečnými paprsky. Dbáme na obměnu zboží, neboť starší luštěniny tmavnou, hořknou a špatně se vaří.

PŘÍPRAVA LUŠTĚNIN

- ✘ Luštěniny přebereme, namáčíme (např. hrách). Vaříme pozvolna. Sůl přidáváme až před dovařením. Dříve osolené luštěniny by zůstaly uvnitř zrna tvrdé.
- ✘ Příprava předvařených luštěnin: do 1 l vroucí vody nasypeme 0,5 kg předvařeného hrachu a necháme 10 -15 minut vařit. Nakonec osolíme.
- ✘ Dodatečná nabídka: masné výrobky, vejce, okurky, chléb.

TEST

- 1.) Jaký význam mají luštěniny pro lidský organismus?
- 2.) Uved'te rozdělení luštěnin do skupin!
- 3.) Jaké výrobky dostáváme do prodeje ze sóji?
- 4.) Porad'te zákazníkovi na jaký způsob připravujeme luštěniny?
- 5.) Seznamte zákazníka s přípravou luštěnin!

VYPRACOVÁNÍ TESTU

1.) Význam ve výživě: vyšší obsah bílkovin, dále obsahují tuk, celulózu, škrob a nerostné látky (P, CA, K, Mg).

2.) Rozdělení:

a.) stolní - domácí - hrách, fazole, čočka

b.) cizí - sója, podzemnice olejná, cizrna.

c.) krmné - bob, peluška, vikev.

3.) Výrobky ze sóji: sójová mouka, sójové maso-granulát, kostky, plátky, sójové vločky, sójové cukrovinky, sójová omáčka, sójová pasta, sójové výhonky, sójové mléko, jogurty, tofu.

VYPRACOVÁNÍ TESTU

4.) Použití luštěnin: kaše, pyré, polévky, saláty, čerstvý hrách - přímá konzumace.

5.) Příprava luštěnin: sušené luštěniny - před použitím přebereme, namáčíme, pozvolna vaříme, před dovařením osolíme.

ODKAZY A CITACE

Odkazy a citace:

ANDERLE, Peter. *Zbožíznalství: požívatiný - potraviny, pochutiny*. 2. vyd. Praha: SNTL, 1996. ISBN 80-902-1103.

NOVOTNÝ, Mojmír a Irenka KUBITOVÁ. *Základy výuky odborného výcviku v učebním oboru prodavač, prodavačka potravinářského zboží*. 1. vyd.

ISBN 80-7168-181-4.

Klipart sady Microsoft Office

Vlastní zkušenosti